

SLUTRAPPORT

Förberedelse till utvecklingsplan i Dellenbygden

DELLENBYGDENS FRAMTID

2018-02-08

Lisette Boman

Projektledare för förstudien

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

Sammanfattning av förstudien

En undersökning som gjordes 1999 fastslut att det inte ha pågått något samverkan och samarbete, inte heller att det fanns någon vilja till det bland bofasta i Dellenbygden. Men efter några år, när frågor som berörde hela Dellenbygden togs upp, återupptogs den något sovande föreningen Dellenbygdens Framtid (DBF). Under sommaren 2017 fick föreningen medel via Leader för att genomföra en förstudie för att tydliggöra om det idag fanns en vilja till samverkan mellan byarna i Dellenbygden.

Förstudien genomfördes hösten 2017 genom att Dellenbygdens Framtid bjöd in utvalda föreningar, byalag och företag till träffar i Näsviken, Norrbo, Svågadalen, Strömbacka, Delsbo, Bjuråker och Bobygda. Efter genomförda träffar med mycket givande samtal sammanställdes resultaten. Förundersökningen visar att det idag finns en klar och tydlig vilja till samverkan mellan föreningar och byar i Dellenbygden. Många ser det också som en nödvändighet för att utvecklas och överleva. Förstudien visar också att det finns mycket verksamhet runt om i Dellenbygden, men att det är få personer som gör väldigt mycket. Den visar också att den mesta verksamheten och den samverkan som pågår idag oftast sker mellan föreningar och företag i närheten. Det finns en vilja till och ett behov av ökad samverkan men kring vilka frågor? Hur ska det gå till? Vem ska göra det?

Dellenbygdens Framtids styrelse och styrgrupp består idag av personer från bygdens föreningar och byalag. Vår analys om föreningen ska fortleva som samverkanspart och nav för utveckling av Dellenbygden beror på ett flertal saker. Om ansvaret för utvecklingen av Dellenbygden och om ansvaret för att samverkan mellan byar och föreningar ska vila enbart på de ideella krafter som idag är aktiva i Dellenbygdens Framtid, så måste de frågor och engagemang som Dellenbygdens Framtid ska driva, ligga på en nivå som är möjlig för föreningens medlemmar och styrelse att klara av. Detta kan innebära att utvecklingen kommer att gå långsammare eller i värsta fall stanna av.

Om vi kan få till stånd någon form av samverkan mellan kommunen och företagen är vår övertygelse att byarna, föreningarna och företagen tillsammans kan få Dellenbygden att blomstra. En rejäl och påtaglig satsning på utvecklingen av Dellenbygden från kommunens sida skulle vara ett värdefullt bevis på att kommunen förstår, stöttar och uppskattar den ideella kraft som verkar i och får bygden att leva idag.

Bakgrund

Tidigare tycks inte samverkan och samarbete ha existerat i något större utsträckning bland bofasta i Dellenbygden. Undersökningen "Utveckling Delsbo" som genomfördes 1999, pekade bland annat på den totala bristen på intresse för samarbete mellan byarna i Dellenbygden. Trots detta bildades föreningen Dellenbygdens Framtid (DBF) 2002 i samband med nedläggningen av Connecto med mål att hjälpa de arbetslösa från Connecto att hitta sysselsättning. Föreningens verksamhet förändrades allt eftersom och ledde inte någon större samverkan mellan byarna, mycket på grund av att många uppfattade DBF som enbart en förening för Delsbo. Detta ledde till att verksamheten låg i träda i några år.

Under arbetet med projektet "Delsbo Nästa" som genomfördes 2013 initierade X-ing ett möte med många deltagare från Delsbo. Mötet resulterade i ett antal arbetsgrupper, av vilka några fortfarande är aktiva. De grupper som bildades var bl.a. Dellenbygdens Företags Akademi med företagsledare från ett antal av bygdens större företag. Avsikten med denna grupp var att stötta och inspirera andra företag och aktiviteter i bygden. En ungdomsgrupp bildades som nu aktivt arbetar med etablering av en sportpark i Delsbo. Det s.k. ansiktslyftet etablerades för att städa, röja och överhuvudtaget genomföra sådant som ger boende och besökare ett gott intryck av trakten. En grupp bildades som arbetade fram en utvecklingsplan för Delsbo som kan ligga som grund för kommande arbete. Ett annat resultat var att Delsbo Byaråd bildades, något som inte funnits tidigare.

I samband med detta arbete kom ofta frågor upp som egentligen berörde hela Dellenbygden. Då började tankarna och insikten gro att det saknades något i Dellenbygden – en instans och samordnare som kunde sammanlänka de olika idéerna från byarna i bygden till en gemensam och enad kraftfull insats. En viss generationsväxling har skett och med tanke på de aktiviteter som pågått i byarna under de senaste åren kunde det nu vara möjligt att skapa ett större samverkan mellan byarna i Dellenbygden.

Styrelsen för Delsbo Nästa, med representanter från samtliga byar i Dellenbygden, tillfrågades om de ville undersöka möjligheterna för ett större samarbete i Dellenbygden, vilket innebar att DBF fick luft under vingarna igen. Stadgarna skrevs om för att anpassas till föreningens utvidgade inriktning och föreningen började söka medel för att genomföra en förstudie som skulle tydliggöra om det fanns en vilja till samverkan mellan byarna i Dellenbygden och i ett senare skede hur samverkan skulle kunna ske och inom vilka områden.

Förstudien

Tanken med förstudien var att projektledaren och delar av styrelsen skulle besöka några byar, föreningar och företag för att förhöra sig om det finns en vilja till samarbete med andra byar, föreningar och företag samt att ta upp idén om en kompetensplattform som var föreningens ursprungliga projektidé. Förstudien skulle även kunna leda fram till att det inte finns ett intresse eller att bara några byar är intresserade av samverkan, vilket skulle innebära att det bara är att lägga ned projektet eller gå vidare med enbart de som är intresserade. Arbetet med att skapa en utvecklingsplan skulle då kunna påbörjas med de byar, föreningar och företag som ser positivt på samverkan. Planen kommer då att bygga på de diskussioner som förts under mötena och de önskemål som framförts om hur samarbetet ska se ut. Därefter kommer DBF att söka bidrag för att fastställa och genomföra utvecklingsplanen med målet att arbetet efter genomförandet ska resultera i ett fortsatt självgående arbete.

Förarbete

Efter att en projektledare tillsatts inleddes arbetet med förstudien. Styrgruppen och projektledaren utarbetade tillsammans en tidsplan och identifierade de föreningar och företag som skulle bjudas in samt vilka frågor som skulle tas upp på mötena. Tankar kring möjliga framtida samverkansformer och projekt diskuterades. Projektledaren bokade platser där alla möten kunde hållas och skickade ut inbjudan till de föreningar och företag som skulle bjudas in. Se bilaga 1.

För att föreningarna och företagen skulle få en chans att förbereda sig inför mötet, skickades även de frågor ut som mötet skulle belysa. Arbetet med att ta kontakta de inbjudna via telefon för att uppmuntra dem att komma på mötet och svara på frågor fördelades mellan medlemmarna i styrgruppen och projektledaren.

De frågor som föreningarna och företagen fick var:

- Beskriv kort vad er förening/företag/byalag gör och om det finns specifika frågor som ni driver idag?
- Hur stort är engagemanget i föreningen/byalaget? Antal medlemmar?
- Hur önskar ni att föreningens verksamhet/företaget/byn ska se ut om 5 år?
- Vad behöver ni för att nå era mål?
- På vilket sätt skulle Dellenbygdens framtid kunna stödja er?
- Vilka tankar och mål har ni för hela Dellenbygden?
- Finns det någon samverkan mellan er och andra byalag/föreningar eller företag i?

Sammanfattning av möten med föreningar och företag i Dellenbygden

Vi besökte 7 platser; Bobygda, Strömbacka, Bjuråker, Delsbo, Svågadalen och Norrbo. Sammantaget deltog representanter för 27 föreningar (inklusive byalag) och 7 företag med på dessa möten.

Varje möte började med att vi berättade hur DBF växt fram och om den pågående förstudien. Vidare informerade vi om att föreningen Dellenbygdens Framtid befinner sig i en ny fas, där den både kan och bör omstruktureras utifrån medlemmarnas behov och önskemål. För att locka enskilda personer att bli och vara aktiva i någon förening kan idag endast föreningar och företag bli medlemmar i DBF och det kostar inget att vara med i föreningen. Däremot ska varje medlemsförening och företag ta ett aktivt beslut i sin styrelse där de väljer att vara med i DBF. Föreningen kommer också att behöva se över och omformulera de stadgar som finns nu.

Målet med DBF är att stötta, initiera och samordna aktiviteter som utvecklar Dellenbygden. Vi poängterade att Dellenbygdens Framtid är till för medlemmarna och utan medlemmarna finns inte föreningen. Dellenbygdens Framtid kan bli en rabatt där andra föreningar och företag får näring och tillsammans växer sig starka - tillsammans för Dellenbygden. Vi informerade även att representanter från kommunen har påtalat att kommunen gärna ser att det finns en samtalspart för hela Dellenbygden, vilket skulle vara fullt möjligt om det är medlemmarnas önskan att föreningen utgör denna samtalspart.

Verksamheten och engagemanget i bygden idag

Efter informationen fortsatte föreningar och företag med att berätta om deras förutsättningar och den verksamhet som pågår idag. Sammantaget är det en imponerande verksamhet som pågår runt om i bygden och att det finns så många intressanta och framgångsrika företag i bygden. På några håll är det någon form av aktivitet varje kväll; idrott och motion, kursverksamhet, pensionärsträffar. På alla platser arrangeras återkommande evenemang som lockar många turister och besökare, årliga tävlingar, skoterträffar, spelmansstämmor, bingo och marknader. Byalag och föreningar skapar trivsel i byarna genom att hålla vandringsleder öppna, arbetar med att få gatlysen längs vägarna och sköter om torp och hembygdsgrändar. Idrottsföreningar tar hand om skidspår och idrottsanläggningar samt arrangerar bingoträffar mm. Sammantaget ansvarar ideella krafter för skötsel av viktig kulturhistoria, ser till att det finns möjlighet att utöva motion och idrott samt skapar evenemang och kursverksamhet som bidrar till trivsel och samhörighet bland de bofasta och lockar många besökare varje år. Se bilaga 2.

Däremot skiljer sig graden av verksamhet och engagemang åt mellan de olika byarna. På de flesta platser vilar all verksamhet på några få personer och det är svårt att rekrytera nya som vill engagera sig. På vissa platser har dessvärre aktiviteten avstannat i och med att de eldsjälarna som drivit projektet inte orkar eller vill fortsätta eller som flytta från orten.

De företagen som var med på mötena är framgångsrika och några av dem tar aktiv del i samhället på andra sätt. I Näsvisen pågår bl.a. ett viktigt samarbete mellan företaget Björn Lunden Information och de föreningar som finns i samhället vilket är bra för alla parter.

Om 5 år

Det råder stor framtidstro bland alla vi träffat. De tror på fortsatt och utvecklad aktivitet av verksamheten, att skolorna lever vidare, att det finns fler bostäder och invånare i bygden. Det finns fler företag i bygden och de företag som finns idag har utvecklats. Det finns en ökande turistverksamhet och flera sovplatser att hyra. Spelmansstämmorna samverkar med företag och restauranger och övrig spännande kringverksamhet har utvecklats. Samtliga tror att fler kommer att engagera sig ideellt och att ansvaret fördelas mellan flera.

Dellenbygden marknadsförs också som en bra plats att bo och leva på och att det finns fler lokala produkter att köpa. Antalet fast boende har ökat och verksamheten i idrottsföreningarna har breddats. Bydegårdar och föreningshus har blivit naturliga samlingsplatser och det pågår bra samverkan i bygden, även mellan de lokala företagen och föreningarna.

Utmaningar

De utmaningar som föreningarna och företagen har för att nå sina mål är:

Bostadsbrist på landsbygden.

På samtliga ställen påpekades att det råder en bostadsbrist där de bor. Det är många som vill flytta ut till landsbygden, framförallt till Bobygda och Norrbo där efterfrågan på tomter och hus är stor. I Bobygda upplever de att handläggningstiden för bygglov i kommunen är alldeles för lång, vilket är ett problem för de som vill flytta till och bygga hus i bygden.

Äldreboende på landsbygden

Det finns idag många stora gårdar i Dellenbygden där det bor äldre personer som inte vill lämna bygden. Däremot vill de gärna bo i mindre och enklare bostäder, ha närmare till service och tillgång till lagade måltider.

Upprustning av lokaler, hembygdsgårdar och hus.

Många av de föreningar som äger fastigheter, framför allt hembygdsgårdar som är i behov av att rustas upp, vilket är både tidkrävande och dyrt.

Ideellt arbete och engagemang

Alla föreningar påpekar att det är ett stort behov av att fler engagerar sig ideellt. Det är få som gör väldigt mycket vilket är ohållbart i längden. Men hur får man fler att engagera sig ideellt? Det behövs fler ledare till styrelse- och tränaruppdrag. De upplever att det finns många som vill hjälpa till men inte vara ledare, styrelsemedlemmar eller ansvarig på annat sätt. Det behövs yngre krafter inom den ideella sektorn. Om yngre familjer flyttar in finns det en förhoppning att de engagerar sig i föreningen, skolan och bygden.

Att söka bidrag

I stort sett alla föreningar efterfrågar hjälp och stöd med att skriva ansökningar. Det är tidskrävande att både hitta de fonder och bidrag man kan söka och skriva, ofta väldigt komplexa ansökningar och slutligen redovisa de bidrag man fått i ett redovisningsförfarande som upplevs både tidkrävande och petigt. Detta tar död på de få men livsviktiga ideella krafter som vill lägga sin fritid på verksamhet och gemenskap.

Bristen på sovplatser för turister

Det råder en stor brist på sovplatser för turister som kommer till bygden. För fiskeföreningarna som aktivt arbetar med att få hit fiskare från hela världen har detta varit ett stort problem. I samband med spelmansstämmorna är det också märkbart. För att få turister att stanna i bygden mer än ett dygn, behöver detta åtgärdas på något sätt.

Brist på yrkeskompetens

Senseair är ett företag med stort behov av kompetens men har svårt för att hitta personer med rätt kompetens och få dem att vilja flytta till Delsbo och Dellenbygden.

Finns det behov av och önskan om samverkan?

På många orter pågår redan mycket samverkan mellan de föreningar som finns i byn och i vissa fall även mellan andra liknanden föreningar i bygden. Ex. idrottsföreningar som fördelar ansvaret mellan sig och de mindre skolorna i bygden samverkar på olika sätt. Men de är alla överens om att vi behöver en djupare samverkan för att bli starka. Det behövs en samverkan för att skola och service ska finnas kvar och utvecklas.

Vad kan Dellenbygdens framtid göra?

DBF kan vara en enande part och en maktfaktor. I Bobygda önskas det att DBF bl.a. ska arrangera en styrelseutbildning. DBF kan ordna samverkansträffar, möten, driva frågan om Dellenbygden som turistmål, hjälpa att marknadsföra Dellenbygden och arbeta för att få turister. DBF kan jobba med en plattform för och hjälpa till med marknadsföring, deltagande på mässor och kanske till och med medverkan i "Destination Dellenbygden".

DBF kan som neutral part skapa ett gemensamt infoblad för alla och / eller en aktiv och informativ hemsida. DBF kan utgöra en typ av förenings- och bidragsservice för att hjälpa föreningarna med olika typer av ansökan mm. DBF kan skapa mötestillfällen på olika teman. Exempelvis kan alla idrottsföreningar träffas och utbyta erfarenheter och idéer. DBF kan starta ett optionsarbete för att stötta föreningar att orka eller för att underlätta för dem för att söka bidrag. DBF kan initiera en inventering av hur mycket ideell tid som läggs ner i bygdens alla föreningar. Dellenbygdens Framtid kan vara ett nav och källa till information .

Tänkbara projekt som DBF driver

Vi presenterade och diskuterade även några förslag på samverkan och aktiviteter som vi i styrgruppen arbetat med.

Det var bl.a.

Dellenbygdsgagar. De kan genomföras mellan 3 – 5 dagar och ske på olika platser i bygden under dessa dagar. Under dessa dagar kan medlemmarna presentera sig, marknadsföra sina produkter och tjänster, informera och berätta om sina projekt och idéer och hitta samverkanspartner. En öppen fråga är om det ska ske på hösten eller våren?

Nätverksträffar. DBF kan arrangera regelbundna träffar där medlemmar bjuds in. Vad dessa möten ska innehålla styrs av medlemmarnas önskemål. Det kan ev. vara ex turism, ekologiskt arbete, eget företagande etc.

Föreläsningsserie och utbildning. DBF kan arrangera en föreläsningsserie med 2 – 3 föreläsare varje halvår. DBF skulle även tillsammans med något studieförbund kunna arrangera utbildningar och kurser som ex. utveckla landsbygden.

Hemsida och infoblad. DBF kan vara ett nav i bygden genom att ha en aktiv och aktuell hemsida med aktuell information om medlemmarna och vilka aktiviteter som pågår. Hemsidan kan även ha länkar till medlemsföreningar och företag. DBF kan svar för utskick av ett infoblad några ggr/år.

Vi avslutade med att berätta att DBF kommer att bjuda in till ett större möte efter jul och att vi skickar ut en sammanfattning av vad våra möten med bygdens föreningar och företag.

Analys från undersökningen

Samverkan – ja men hur?

Svaret på förstudiens grundfråga om finns det en vilja till samverkan, är svaret absolut och tveklöst ja. Undersökningen visar också att samverkan med andra föreningar och företag pågår redan idag men att det oftast sker med föreningar och företag i närområdet. Landsbygden lever mycket på ideella krafter och utan dem stannar viktig verksamhet. Det är oftast några få eldsjälar som engagerar sig. Det som driver dem att engagera sig ideellt är att de tillsammans arbetar för en gemensam sak. Det som uppmuntrar dem att fortsätta är: välbesökta uppskattade evenemang som vandringar eller skoterträffar, de boendes uppskattning när de kan vila på bänkarna efter vägen som byalaget fixat eller glädjen när föreningens fotbollslag vinner en match. För att vi ska få ett grepp om hur mycket ideell tid som läggs ner i föreningarna, har vi har bett de föreningar som deltagit i förstudien att räkna ut hur många timmar/år de lägger ner och rapportera det till DBF.

Dellenbygdens Framtids styrelse och styrgrupp består idag av personer från bygdens föreningar och byalag. Det är ideellt engagerade personer som ofta har flera uppdrag och som vill att bygden ska utvecklas. Frågan är om det är möjligt att tro på att redan ideellt engagerade personer från föreningarna ska ha kraft och möjlighet att arbeta vidare i Dellenbygdens Framtid med att stötta, initiera och samordna aktiviteter som utvecklas bygden? Finns det kapacitet, vilja, tid att lyfta blicken och göra något utanför sin hemmaplan? Är det inte att förvänta sig för mycket? Hur mycket kan man begära att de ideella krafterna ska klara av, ansvara för och utföra? En av de personer vi samtalat med under förstudien påtalade att det inte får bli för många aktiviteter inom DBF som förutsätter närvaro och engagemang, i och med att de redan lägger ner så mycket ideell tid och engagemang i den egna verksamheten.

Ett aktivt kultur- och föreningsliv är en förutsättning för att nyinflyttade ska trivas och uppleva samhörighet. En ökad satsning på samverkan mellan föreningar och lokala företag kan bidra till detta och vara en av lösningarna. Björn Lundén, vars företag har ett aktivt samarbete med sina lokala föreningar, skolan och andra företag, uppmanar andra företag att samverka med de lokala föreningarna. "Det är en nyckel till samverkan i och utveckling av bygden". (Citat Björn Lundén)

Frågan är också om en satsning på en utveckling av och samverkan i Dellenbygden kan ske utan några insatser från Hudiksvalls kommun? Det är kanske nödvändigt att hitta någon form av gemensam satsning och samverkan mellan kommunen, företag och föreningarna för att få verksamheten i vårt vackra Dellenbygden att blomstra. Frågan är bara hur det ska gå till?

Det vi definierar som Dellenbygden, orterna runt Dellensjöarna samt Bobygda, Strömbacka och Svågadalen omfattar ett geografiskt stort område, vilket är en utmaning i vårt mål att skapa en samhörighetskänsla bland bofasta i hela Dellenbygden. Är det möjligt att skapa en gemensam "VI känsla" i Dellenbygden? Kan en gemensam satsning, likt den som gjorts i Värmland, en s.k. BID projekt eller Bygdsam i Örnsköldsvik vara en väg fram? I båda dessa fall samverkar kommunen, företag och ideella föreningar med tydliga mål och utvecklingsplaner och för att uppmuntra fler att arbeta ideellt?

Bostadsbristen för boende och turister

Det är glädjande att det är så många som vill flytta ut till landsbygden. Det gör att kommunens mål att vi ska bli 1 000 till bofasta i Dellenbygden kan bli verklighet. Enligt landsbygdsstrateg Olle Persson pågår samtal i kommunen om trygghetsboende på landsbygden. Delsbo byaråd för samtal med kommunen om byggrätter i Delsbo. Samtal om bygglov även i övriga delar av Dellenbygden bör prioriteras.

För att få turisterna att stanna och uppleva Dellenbygden har bl.a. Visit Glada Hudik arbetat med att locka lokalbefolkningen till att starta egna Bed and Breakfast, ett arbete som behöver fortsätta. Även i detta fall behöver det utarbetas någon form av samverkan mellan Dellenbygdens innevånare och Visit Glada Hudik? Ett förslag kan vara ett "Dellenbygdens Bed and Breakfast" där lokalbefolkningen går samman och hjälps åt för att sälja lokala produkter och marknadsföra aktiviteter.

Hjälp att söka bidrag och kompetensplattform

Landsbygden lever på ideella krafter och utan dessa stannar viktig verksamhet. När eldsjälarna i föreningen vill utveckla sin verksamhet, ta hand om och rusta upp historiskt viktiga byggnader krävs ekonomisk förutsättning för detta. Men när den ideella tiden alltmer övergår till att hitta vägar till finansiering, att skriva komplicerade ansökningar och sedan redovisa det projekt man fått beviljat, så kommer arbetet att kännas alltmer betungande vilket kan leda till att eldsjälarna ger upp. Därmed försvinner både kraft och styrfart vilket leder till att den ideella sektorn blir en oberäknelig part i samhällsbygget.

En idé som DBF har arbetat med är att på något sätt skapa en kompetensplattform för att kunna underlätta utvecklingsarbetet. Hur en sådan plattform ska se ut och fungera i praktiken kommer DBF att utveckla. Att detta är ett stort problem för många föreningar är uppenbart.

Slutsatser av undersökningen

De slutsatser projektet gör av denna förstudie är att det finns en klar och tydlig vilja till samverkan mellan föreningar och byar i Dellenbygden. Många ser det också som en nödvändighet för att utvecklas och överleva. Det pågår också mycket verksamhet runt om i Dellenbygden, men där få personer gör väldigt mycket. Den mesta verksamheten och den samverkan som pågår sker oftast mellan föreningar och företag i närheten. Det finns en uttalad vilja till och ett tydligt behov av samverkan. Däremot måste det klagöras omkring vilka frågor som samverkan skall ske, hur det skall gå till och vem som gör vad.

Dellenbygdens Framtids fortlevnad som samverkanspart och nav för utveckling av Dellenbygden är beroende av flera faktorer. Om ansvaret för utvecklingen av bygden och samverkan mellan byar och föreningar enbart ska vila på de ideella krafter som är aktiva i föreningarna och Dellenbygdens Framtid idag, så måste de frågor som Dellenbygdens Framtid vill driva och skapa det engagemang som krävs för en utveckling, ligga på en nivå som föreningens medlemmar och styrelse klarar av, Detta innebär att utvecklingen kommer att gå långsammare.

Om vi kan få till stånd någon form av samverkan mellan kommunen och företagen är vår övertygelse att byarna, föreningarna och företagen tillsammans kan få Dellenbygden att blomstra. En rejäl och påtaglig satsning på utvecklingen av Dellenbygden från kommunens sida skulle vara ett värdefullt bevis på att kommunen förstår, stöttar och uppskattar den ideella kraft som idag verkar i bygden och får den att leva.

Dellenbygden i framtiden

Dellenbygdens Framtid är under utveckling, både i fråga om verksamhet och organisation. För att arbeta fram konkreta idéer och skapa en gemensam vision för Dellenbygdens Framtid kommer föreningen att kalla till ett stormöte i februari för att diskutera idéer under en professionell ledning och med en beprövad metod.

Styrgruppen för Dellenbygdens Framtid

Lisette Boman
Projektledare för förstudien

BOBYGDA

Bobydsgården

TISDAG 17 oktober, kl. 18.30 – 20.00

- Delsbo candle
- Delsbo slakteri
- Bobbygdens Framtid

STRÖMBACKA, MOVIKEN, FÖNEBO

Caféet vid kyrkan

ONSDAG den 18 oktober kl. 18.30

- Fönebo camping
- SÅ Persson Bygg
- Movikens framtid
- Dellenriket
- Strömbacka brukscafé
- Avholmsberget

BJURÅKER, FRIGGESUND

Hemvärnsgården

TORSDAG den 19 oktober kl. 18.30 – 20.00

- Bjuråkers Hembygdsförening
- Bjuråkers GIF
- Bjuråker/Norrbo Fiskevårdsförening
- Friggesunds byalag
- Nörsia Byalag
- Valters plåt
- Stiftelsen Hemvärnsgården

SVÅGADALEN, BJÖRSARV, STRÅSJÖ

Svågagården

SÖNDAG den 22 oktober kl. 18.00 – 19.30

- Björsarvs byalag
- Brännås/Brännbo byalag
- Svågadalens intresseförening
- Svågaadalens skoterklubb
- Ängebo IK
- Sörsia byalag

NÄSVIKEN

Folkets Hus

MÅNDAG den 23 oktober kl. 18.30

- Näsvikens Bygdegård
- Näsvikens idrottsklubb
- Hälsinge kök
- Björn Lunden

DELSBO

Delsbo stationshus

TISDAG den 24/10 kl. 18.30 i Delsbo

- Föreningen Staffansgården

- Delsbo IF
- Delsbo Hembygdsförening
- Delsbo Byaråd
- Dellenbanans Vänner
- Dellenkultur
- Ridklubben
- Köpmannaföreningen
- Senseair

NORRBO

Folketshus

ONSDAG 25 oktober kl. 18.30

- Norrbo byalag
- Norrbo Hembygdsförening
- Norrbo samfällighetsförening
- Norrbo IF

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

DELLENBYGDENS FRAMTID

Föreningarnas och byalagens aktiviteter och arrangemang

BOBYGDA

Bobygdens framtid. Föreningen har 200 medlemmar. Den äger och driver Bobygdsgården och byns friskola och ger ut Bobygdssbladet 4 gånger/år. Den föreningsägda fastigheten innehåller två lägenheter.

De arrangerar pensionärsträffar, disco, gymnastik för olika åldrar, bingo, ungdomsgård, kurs i fotografering, stick- och sykvällar. Förutom de välbesökta kurserna arrangeras även enstaka arrangemang som t.ex. återvändarträffar, Bobygdssdagen och julmarknad.

STRÖMBACKA

Strömbacka sport och fritid. Föreningen har ett 50-tal medlemmar. De arrangerar dans på midsommardagen, Strömbacka dagen och en anglingsstävling på våren. De tar hand om badplatsen och lekparken och luciafirande.

BJURÅKER

Bjuråkers GIF. De har 328 medlemmar varav ca: 200 är aktiva. De arrangerar skidträning på egna spår och gymnastik 2–3 gånger/veckan. De har en pistmaskin för skidspåret, och en ishockeyrink som de ansvarar för. På deras anläggning Vesslamon finns skidspår, fotbollsplaner och ett klubbhus. De har två anställda, en vaktmästare och en kanslist.

Fiskevårdsföreningen. Föreningen som säljer fiskekort har som mål att det ska vara bra fiske i traktens sjöar. Det kommer idag sportfiskare från bl.a. Tyskland, Polen och Finland.

Bjuråkers Hembygdsförening. Föreningen har sin föreningslokal i och förvaltar Bjuråkers forngård. De har ca 3 000 medlemmar och arbetar för att bevara kulturarvet och visa upp gårdarna. Bjuråkers forngård tillhör världsarvet Hälsingegårdarna. De bedriver en hel del verksamhet, med största fokus på Bjuråkersstämman under juli månad som genomförs i samverkan med övriga stämmor i bygden. De genomför även allsångskvällar på sommaren och julmarknad på vintern. De har några lönebidragsanställda.

Byalaget i Friggesund. Föreningens mål är att öka trivsselfaktorn i Friggesund. De har 32 medlemmar. Inspirerade av Delsbos fågelholkar har de gjort och satt upp fåglar av trä i träden, införskaffat och placerat 7 bänkar i byn, arbetat med att snygga till området kring anslagstavlan och har röjt sly nere vid sjön och längs vandringslederna. Under hösten har föreningen även startat en studiecirkel om Friggesunds historia.

SVÅGADALEN

Svågadalens intresseförening

Föreningen ger ut Svågabladet 11 gånger/år. I somras provade de låna ut fikakorgar med viss framgång. De sköter bagarstugan, Dalacampingen och andra stugor. De sköter även de vandringslederna som finns i omgivningen. När det gäller skötseln av vandringslederna så utvecklas det till att bli en egen grupp som ansvarar för den fortsatta skötseln. Föreningen arrangerar även julgransplundring.

Sörlia Byalag

Föreningen håller till på Modtorpet. De arrangerar valborgs- och midsommarfirande, julmarknad, skotermässa tillsammans med skoterklubben, grötfest tillsammans med andra föreningar i dalen och höstmässa, pimpeltävling och surströmmingsfest.

Ängebo IK. Föreningen har ca 260 medlemmar. De har en klubbstuga och redskapsbod och svarar för skötseln av vindskydd mellan hängbron och Svågan. De har även skidspår och numera ett utegym. De arrangerar friidrott, innebandy, gymnastik och styrketräning samt vandringar och bingo. De har byggt in 100 och 400 m bana och kast- och spjutbana.

Brännbo byalag. Föreningen sköter bygdegården och arrangerar marknad, våffeldag och surströmming samt bingo. Bygdegården hyrs ut och de har möten där.

NÄSVIKEN

Näsvikens idrottsklubb. Föreningen har ca 630 medlemmar och kan sägas även vara Näsvikens byalag. Dess huvudsakliga aktiviteter är skidor och fotboll. Föreningen arrangerar bingo året runt i Näsvikens folkets hus.

Näsvikens Bygdegård "Husgruppen" är en del av Näsvikens Bygdegård som ansvarar för skötseln av gården. Huset är i ganska dåligt skick och behöver rustas upp men det kostar mycket. Disco för mellanstadiet och dans vissa helger. De har även bio.

DELSBO

Bygdegården. Föreningen arrangerar bl.a. Kul på Vallen på sommaren samt ibland dans och pubafton. Bygdegården hyrs ofta ut till bröllopfester.

Företagsakademien. Föreningen startade för 2 år sedan och har idag 3 styrelsemedlemmar. Deras mål är att varje företag ska anställa 1 ungdom. Därutöver vill de hjälpa till att starta och driva företag.

Delsbo IF har idag 950 medlemmar varav ca: 400 aktiva i olika idrotter. De driver ungdomsverksamhet i skidor, ishockey, innebandy, fotboll och badminton. De driver också Delsbo Camping och arrangerar bingo under somrarna. De äger och driver den s.k. Dellbohallen samt gräsplan och klubbstuga. De har också en skidstadion. De har en kanslist och en projektanställd som båda arbetar på ½ tid.

Folkdans- och spelmanslaget spelar varje söndag på bygdegården. Spelmän spelar utan ersättning. Ibland är det mer spelmän än dansare. De arrangerar även Påsk och Juldanser.

OK Dellen arbetar med andra orienteringsklubbar med olika arrangemang, bl.a. det som går under namnet Hitta ut.

Hembygdsföreningen har 600 medlemmar och driver forngården, ett mindre museum och arrangerar den rikskända Delsbostämman och julmarknad varje år. De har även verksamhet under sportlovsveckan, som t.ex. slöjdcafé.

Köpmannaföreningen består av ca 10 aktiva butiker och pratar ihop sig om bl.a. juls skyltningen och om när de ska ha långlördagar. De genomför även Julkul tillsammans. Det finns ca 15 – 20 butiker i Delsbo, vilket innebär att inte alla är engagerade.

Delsbo byaråd har funnits i 2,5 år och har som mål att utveckla Delsbo. De är en mindre grupp deltagare. Byarådet samlar även andra föreningar i Delsbo, och har som mål att vara en enad kraft.

Dellenkultur är en kulturförening som bedriver all form av kulturell verksamhet. Föreningen har ca: 50 medlemmar och äger Tingshuset i Delsbo. Dess styrelse består av 6 personer, De hyr ut lokaler och lägenheter i huset och har en önskan att huset ska vara öppet mer och att det bedrivs mer verksamhet i lokalerna.

Dellenbanans vänner håller till i gamla stationshuset i Delsbo. De ansvarar för skötseln av Dellenbanan och de tågsätt som de äger. De driver dressinuthyrning under sommarhalvåret. Sommaren 2017 trampade ca: 4700 personer dressin längs banan. Föreningen omsätter ca 800 000 Kr-/år. Föreningen har ca 300 medlemmar varav 8 är aktiva. De arrangerar även det uppmärksammade Delsbo Electric som lockar lag från hela Sverige. Sommaren 2017 tävlade 9 lag. De bedriver café på stationshuset. Ett antal ungdomar arbetar varje sommar på Dellenbanan, varav 3 sköter dressinuthyrningen och 2–3 sköter caféet.

NORRBO

Byalaget är en paraplyförening för andra föreningar. Styrelsen består av 4 ledamöter. Föreningens medlemmar är socknens 20 föreningar. Föreningen arrangerar byamöten på olika teman för bygdens innevånare. De arrangerar även möten för att välkomna nyinflyttade till Norrbo där de bl.a. berättar vad som finns i Norrbo. Vid senaste möte var det 40 personer. De ser sig mer om en trivselgrupp och gör informationsbladet Norrbonytt som ges ut 5 ggr/år. De har också en aktiv Facebook-sida "Norrbovänner" och en hemsida.

Hembygdsföreningen. Föreningen äger och driver Norrbo hembygdsgård och andra historiska anläggningar i bygden. Föreningen arrangerar Norrbostämman och spelkvällar varje onsdag under sommaren samt nationaldagsfirande och midsommarfirande på hembygdsgården.

Norrbo IF. Föreningen har 260 betalande medlemmar. Dess huvudsakliga aktivitet är inriktat på fotboll och skidor. Det har nu varit en "down period" men tack vare att många barnfamiljer har flyttat in har verksamheten åter vuxit.

Byasällskapet förvaltar Folkets Hus i Norrbo. De arrangerar även trivselkvällar i Folkets hus och angling tävling. De hyr också ut Folkets Hus till andra arrangemang.

Norrbo sockenförening har efter en lång och aktiv period varit vilande men har under 2017 återaktiverats. Föreningen ansvarar idag för bl.a. vandringslederna och ett fågeltorn.

Skoterklubben arrangerar veteranskoterdag och tävlingar samt gräsklipparrace under sommaren.

Sammanfattning

Äger och sköter gårdar och hus

Bobygdsgården m två lägenheter
Ängebo klubbstuga och redskapsbod
Vesslamon
Näsvikens Bygdegård
Delsbo Camping
Tingshuset
Delsbo stationshus

Modtorpet
Bygdegården Brännbo
Bjuråkers forngård
Delsbo bygdegården
Delsbo forngård + ett mindre museum
Dellenbanan
Hembygdsgården Norrbo

Skolor, egna

Bobygda friskolan

Svågadalen

Tidningar

Bobygdsbladet 4 gånger/år
Norrbonytt som ges ut 5 ggr/år

Svågabladet 11/år
Inför spelmanstämorna

Aktiviteter

Skidträning
Innebandy
Fotboll
Friidrott
Ishockey
Spelmansstämma
Midsommarfirande
Strömbacka dagen
Pensionärsträffar
Bobyggsdagen
Julgransplundring
Grötfest
Allsångskvällar
Surströmmingsfest
Påskdans
Slöjdcafé
Trivselkvällar
Gemensamma vandringar
Anglingstävling
Skotertävlingar
Pimpeltävling
Kurs i fotografering
Studiecirklar
Dans
Disco
Säljer fiskekort
Fikakorgar
Café
Uthyrning av gård, lokaler

Äger/skötsel av:

Tar hand om vandringsleder
Fotbollsplan
Badplatsen
Sköter fiskevatten
Bänkar runt om i byn
Röjt runt sjön
Andra stugor
Vindskydd mellan hängbron och Svågan
100 och 400 m bana
Fågeltorn

Gymnastik för olika åldrar
Styrketräning
Gymnastik 2–3 gånger/veckan
Badminton
Orientering
Julmarknad
Fest midsommardagen
Luciafirande
Återvändarträffar
Valborgsfirande
Skotermässa
Höstmässa
Våffeldag
Gammeldans
Juldans
Spelkvällar
Veteranskoterdag
Kul på Vallen
Delsbo electric
Gräsklipparrace

Stick- och sykvällar
Bingo
Bio
Pubafton
Tar emot fiskeintresserade
Ungdomsgård
Dressinuthyrning

Skidspår, stadion
Idrottsanläggning
Fotbollshall
Fågelholkar
Snygga till området kring anslagstavlan
Bagarstugan
Dalacampingen
Utegyrn
Kast- och spjutbana
Lekparken

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden